

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Ταξίδι στον κόσμο της φύσης

«Τα ποτάμια και η μόλυνση. Μελετώντας το παρελθόν κατανοείς το παρόν»

[...]

Η περιοχή του Ιλισού ήταν τόπος ιδανικός για μελέτη και περισυλλογή, τους καλοκαιρινούς μήνες. Στο δρόμο ο Φαίδρος συνάντησε τον Σωκράτη. Πέρασαν ξυπόλυτοι μέσα από την κοίτη του ποταμού, που την περίοδο εκείνη του καλοκαιριού είχε λίγο αλλά δροσερό και γάργαρα νερό. Κάθισαν κάτω από τη σκιά μιας «αμφιλαφούς¹ και υψηλής» πλατάνου δίπλα στα «χαρίεντα² και διαφανή» νερά του ποταμού στην απέναντι όχθη, στα κράσπεδα³ της καταπράσινης πλαγιάς ενός λοφίσκου, με τα ασταμάτητα τραγούδια των τζιτζικιών γύρω τους και με το θρόισμα⁴ των φύλλων των δέντρων, καθώς τα άγγιζε η δροσερή πνοή του ανέμου. Το παραδείσιο αυτό τοπίο δίπλα στην όχθη του Ιλισού συμπλήρωνε μια μικρή χαριέστατη πηγή με παγωμένο νερό και μια μεγάλη λυγαριά, που με τα άνθη της ευωδίαζε την ατμόσφαιρα.

Πώς να περιγράψω σήμερα την πλήρη εξαφάνιση του Ιλισού και τη μετατροπή του σε υπόνομο⁵ κάτω από το κατάστρωμα⁶ των οδών Βασιλέως Κωνσταντίνου, Καλλιρρόης και Ιλισού, πού να αποδώσω τη σημερινή κατάντια⁷ του πάλαι ποτέ παριλίσιου⁸ τοπίου. Τι να πω για τα πενιχρά⁹ λείψανα του ναού της Αγροτέρας και τις σύγχρονες οικοδομές που τον περιβάλλουν ασφυκτικά. Οι μυρωδιές που δεσπόζουν σήμερα εκεί δεν έχουν βέβαια σχέση με τις ευωδιαστές λυγαριές, το συνεχές μούγκρισμα των αυτοκινήτων δεν θυμίζει σε τίποτε το άσμα των τζιτζικιών και το θρόισμα των φύλλων. Το παραδείσιο παριλίσιο τοπίο έχει μετατραπεί σε κόλαση. [...]

Π. Θέμελης

<https://eleftheriaonline.gr/local/politismos/syentefkseis-parousiaseis/item/112272-petros-themelis-ta-potamia-i-molynsi>

Ημερομηνία δημοσίευσης: 25.12.2016

Βοηθητικό λεξιλόγιο:

¹**αμφιλαφής:** αυτός που εξαπλώνεται παντού / ²**χαρίεντα:** χαριτωμένα / ³**κράσπεδο:** ακραίο σημείο / ⁴**θρόισμα:** ελαφρύς και συνεχής θόρυβος που δημιουργείται από τον αέρα, καθώς περνά μέσα από τα φύλλα των δέντρων / ⁵**υπόνομος:** υπόγειος αγωγός / ⁶**κατάστρωμα:** τμήμα του δρόμου που είναι στρωμένο με ασφαλτό / ⁷**κατάντια:** άθλια κατάσταση / ⁸**παριλίσιος:** αυτός που βρίσκεται κοντά στον ποταμό Ιλισσό / ⁹**πενιχρός:** πολύ λίγος

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

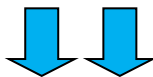
Πομπός	Δέκτης	Κειμενικό Είδος	Κειμενικός Τύπος

ΧΡΟΝΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΡΗΜΑΤΩΝ (Κυκλώστε την ορθή απάντηση)

1 ^η Παράγραφος	2 ^η Παράγραφος
Παρόν / Παρελθόν / Μέλλον	Παρόν / Παρελθόν / Μέλλον

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ – ΕΠΙΘΕΤΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΠΙΟΥ

1 ^η Παράγραφος	2 ^η Παράγραφος

ΕΙΚΟΝΑ Α΄:

≠

ΕΙΚΟΝΑ Β΄:

Λαμβάνοντας υπόψη τις **δύο αντιθετικές εικόνες** που παρουσιάζονται στο κείμενο, προσδιορίστε **τον στόχο** του συγγραφέα.

Ας συνοψίσουμε: **Ποια μέρη του λόγου** βοήθησαν τον συγγραφέα να αναδείξει τον στόχο του;

α) β) γ)

Να επιλέξετε μία εκ των τριών εργασιών.

1. Ακούστε στον πιο κάτω σύνδεσμο το τραγούδι με τίτλο «Πώς τον λεν τον ποταμό» σε ερμηνεία Ελεωνόρας Ζουγανέλη. Ποια από τις δύο αντιθετικές εικόνες του ποταμού Ιλισού που εντοπίσαμε στο κείμενο σχηματίζεται μέσα από το τραγούδι; Τεκμηριώστε σύντομα την απάντησή σας.

Σύνδεσμος: https://www.youtube.com/watch?v=BJidwFfQ_e8 (Εναλλακτικά μπορείτε να ψάξετε το τραγούδι στο YouTube χρησιμοποιώντας τον τίτλο του).

2. Χωρίστε σε δύο μέρη μία σελίδα του τετραδίου σας και ζωγραφίστε τις δύο αντιθετικές εικόνες του ποταμού Ιλισού με βάση τα ουσιαστικά και τα επίθετα που εντοπίσαμε και καταγράψαμε πιο πάνω.

3. Σας δίδεται το πιο κάτω σύντομο κείμενο, το οποίο προέρχεται από έναν Τουριστικό Οδηγό. Από αυτό απουσιάζουν τα επίθετα.

Συμπληρώστε τα κενά με τα κατάλληλα επίθετα.

Προσοχή! Τα επίθετα που θα επιλέξετε πρέπει να εξυπηρετούν τον σκοπό του συγγραφέα!

« _____ δάση, _____ σπήλαια, φαράγγια _____ ομορφιάς αλλά και _____ πετρώματα και απολιθώματα είναι μερικά από τα κομμάτια που συνθέτουν ένα _____ μωσαϊκό στο Λασιίθι της Κρήτης. [...] Το φαράγγι του Σεληναρίου, με την _____ βλάστηση και τα _____ νερά, όπου βρίσκουν καταφύγιο _____ πουλιά, προσφέρεται για _____ πεζοπορία, με στάση στη Μονή του Αγίου Γεωργίου, μέχρι την έξοδό του, στη Μίλατο. Εκεί βρίσκεται το _____ σπήλαιο με τους _____ σταλαγμίτες.

Παιδιά, σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας !!!